

Підвищення ефективності гри ногами у сучасному регбі

Володимир Муха¹
Роман Шолох¹
Владлена Пасько²

¹Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна
²Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна

Мета: визначити значимість успішного проведення ударів реалізації в регбі для кінцевого результату матчу.

Матеріал і методи: аналіз науково-методичної літератури та аналіз розгорнутих результатів матчів на чемпіонатах світу з регбі.

Результати: описані причини структури результативності, яка утворилась в регбі, представлено розвернутий аналіз результатів фінальної частини чемпіонатів світу з регбі 2011 та 2015 років.

Висновки: через високу щільність підсумкових результатів та високий рівень підготовленості команд значуще місце займають не тільки занесені спроби, а їх вдала реалізація та інші елементи гри ногами. Детальний аналіз результатів дослідження свідчить, що не лише реалізація має велике значення в наборі очок для підсумкового результату, але й всі удари ногами, про що свідчить їх великий відсоток при наборі очок.

Ключові слова: регбі, спроба, реалізація спроби, штрафний удар, дроб-гол.

Вступ

У регбі команда складається з 15 гравців, які складають три лінії ігрових амплуа: напад, півзахист та захист. Гра триває два тайми по 40 хвилин, по закінченню ігрового часу суддя повинен продовжити гру поки м'яч не стане «мертвим». Переможцем буде вважатися та команда, яка набрала найбільше очок. Очки в регбі даються за виконані спроби – приземлення м'яча в залікове поле суперника, при цьому команда набирає 5 очок, 2 очки команда отримує за реалізацію – вдалий удар по воротах, який виконується безпосередньо після спроби. Також два очки команда може отримати за гольовий удар під час гри [1].

До недавнього часу аналіз результативності регбійних команд проводився шляхом аналізу кількості виграних та програних матчів, таким чином аналізувалась успішність команд як у вітчизняній, так і в зарубіжній науково-методичній літературі. Так, в наукових працях Елізабет Рансон та Пола Сомерса (2003) відзначається, що до зміни присвоєння очок за спроби гра зводилася до активних дій тільки в плані ударів по м'ячу, оскільки два вдали голи могли перекрити собою всі намагання прорватися через захист з 15 гравців. У грі були присутні постійні удари та мало контактної боротьби, оскільки вона не нагороджувалася адекватно. Після зміни правил присвоєння очок у 1991 році акценти в грі помінялися на користь проведення вдалих спроб, відтиснувши удари ногою на другий план [8]. Інший британський вчений Кеннет Кварі пов'язує неналежну увагу при аналізі змагальної діяльності в регбі до ударів, саме у зв'язку з вищезгаданим фактом. У його працях (2002–2011) проаналізовано змагальну діяльність в 582 регбійних матчах на міжнародному рівні. Висновком його роботи стало те, що в 72% випадків гольові удари були успішними, та у спортивній статистиці з регбі повинно уділятися більше уваги аналізу змагальної діяльності, виходячи з проведення ударів ногою [11; 12].

У цілому, на даному етапі розвитку регбі аналітична діяльність стає більш диверсифікованою, тобто потребує

більше критеріїв для всебічного аналізу. Особливої актуальності в таких умовах набуває вивчення ударів реалізації, котрі в науково-методичній літературі висвітлені не достатньо, не дивлячись на те, що їх значимість для кінцевого результату в матчі зростає.

Мета дослідження: визначити значимість успішного проведення ударів реалізації в регбі для кінцевого результату матчу.

Матеріал і методи дослідження

Для досягнення мети дослідження використовувалися наступні *методи дослідження*: аналіз науково-методичної літератури та аналіз розгорнутих результатів матчів на чемпіонатах світу з регбі.

Результати дослідження та їх обговорення

Гра ногами в регбі займає важливе місце та ціниться дуже високо. Овальна форма м'яча зумовлює складність виконання тих чи інших ударів ногою. Удари ногою розділяють на: удар з льоту; удар з відскоку; удар із землі; удар з підставки.

Для формування навички реалізації використовується удар з підставки. Техніка даного удару наступна – м'яч кладеться на фішку гострою частиною донизу в сторону польоту. Передня частина м'яча припіднімається над землею. Кут нахилу м'яча підбирається гравцем, що виконує удар, виходячи з його індивідуальних навичок. Удар виконується з розбігу в два-три кроки, підйомом ноги, допускаються також удари носком бутси.

Складна техніка удару з підставки зумовлює невисокий відсоток його успішного виконання. Особливо це проявляється при ударах з гострих кутів відносно воріт [1; 7].

Проте розгорнутий аналіз динаміки результативності команд у фінальній частині чемпіонатів світу з регбі в 2011 та 2015 роках, показує що результативність ударів

реалізації зростає (табл. 1, 2).

Аналізуючи результати 2011 року, ми можемо бачити, що команда, яка перемогла, не змогла зробити жодної реалізації. Також аналіз виступів показав, що рівні підготовленості команд дуже відрізняються, а їх результати розрізнені навіть у тих, що вийшли в фінал [9].

З таблиці 2 можна побачити, що результати чемпіонату світу значно відрізняються від попередніх, на відміну від них вони щільні та не мають великої розрізненості [9].

Також з вищенаведених таблиць бачимо, що процент успішної реалізації спроб у період з 2011 по 2015 рр. збільшився з 61% до 78%. Пов'язано це з підвищенням щільності результатів, загального рівня підготовленості всіх команд, високим рівнем всіх команд і відсутністю яскраво виражених фаворитів. Цьому сприяло обмін досвідом шляхом підписання командами контракту з іноземними тренерами. Так, збірна Англії за всю історію свого існування підписала контракт на 2016 рік з іноземним тренером Едді Джонсом. Доведено, що щільність результатів занесених спроб, вирішальними в підсумковому результаті, стають інші чинники: такі як кількість вдалих реалізацій, штрафних та дроб-голів [10].

Усі ці технічні елементи, які в останній час у більшій мірі впливають на результативність та підсумок матчів, мають в основі удари ногою [2– 6, 14].

Тому більш детальний аналіз набору очок командами у фінальних частинах чемпіонатів світу 2011 та 2015 років, представлений на рисунках 1 і 2. Встановлено, що удари ногою мають більш вагомий внесок у порівнянні із занесеними спробами, навіть у 2011 році [13].

Відсоток зарахованих очок за допомогою спроб у 2011 році становив 44%, а реалізації – 7%. Загальний відсоток набраних очок за рахунок різних ударів становив 56% [9].

За результатами аналізу 2015 року ми бачимо, що відсоток очок, набраних за рахунок спроб, зменшився на 1%, що не є суттєвою зміною, на то результативність реалізацій зростає в двічі й у підсумку маємо 14% [9].

З представлених даних видно, що вдало пробиті

реалізації в останній час мають досить вагоме значення на вирішальний результат. Окрім цього, також з'ясувалося, що не лише вдалі реалізації мають великий вплив на результат у підсумку, але й інші удари ногою, які приносять переможні очки командам. А головне, що їх відсоток у порівнянні зі спробами досить значний і він, хоча повільно, але зростає. Тому слід звернути на це увагу і приділяти більше уваги при підготовці саме цим елементам гри.

Висновки

За результатами проведеного аналізу встановлено:

1. Через щільність результатів та рівень підготовленості команд необхідно було знаходити інші дієві методи набору очок, тому кількість вдало реалізованих спроб зростає в двічі з 7% у 2011 році до 14% в 2015.

2. Детальний аналіз результатів дослідження свідчить, що не лише реалізація має велике значення в наборі очок для підсумкового результату, але й всі удари ногами, про що свідчить їх великий відсоток при наборі очок, як за 2011 рік, так і в 2015 році.

3. Встановлено необхідність вдосконалення техніки виконання реалізацій спроб стала ще значущою, через подібність всіх елементів гри ногою, які мають вагомий вплив на набір очок у підсумковому результаті.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження будуть спрямовані на розширення вибірки для більш фундаментальної статистичної обробки, буде детальніше аналізовано динаміку змін структури спортивних результатів в регбі. Також буде розглянуто структуру результативності українських команд, з відображенням змін її динаміки.

Окремим пунктом досліджень буде вивчення якості технічної складової виконання ударів ногою в регбі, розглядання передових методик удосконалення техніки виконання ударних дій, а також розробка власної методики на основі аналізу передового досвіду зарубіжних та вітчизняних вчених, можливо, із запозиченням методів та прийомів у суміжних видах спорту.

Таблиця 1

Розгорнутий аналіз результатів фінальної частини чемпіонату світу з регбі 2011 року

Місце	Команди-фіналісти	Спроби				Реалізації				%
		Н. З.	Фран.	Австр.	Уельс	Н. З.	Фран.	Австр.	Уельс	
1	Нова Зеландія	–	1	1	–	0	0	–	0	
2	Франція	1	–	–	0	1	–	–	100	
3	Австралія	0	–	–	2	0	–	–	50	
4	Уельс	–	1	2	–	–	0	1	33	

Таблиця 2

Розгорнутий аналіз результатів фінальної частини чемпіонату світу з регбі 2015 року

Місце	Команди-фіналісти	Спроби				Реалізації				%
		Н. З.	Австр.	П. А.	Арген.	Н. З.	Австр.	П. А.	Арген.	
1	Нова Зеландія	–	3	2	–	2	2	–	80	
2	Австралія	2	–	–	4	2	–	–	83	
3	Південна Африка	0	–	–	2	0	–	–	50	
4	Аргентина	–	0	1	–	–	0	1	100	

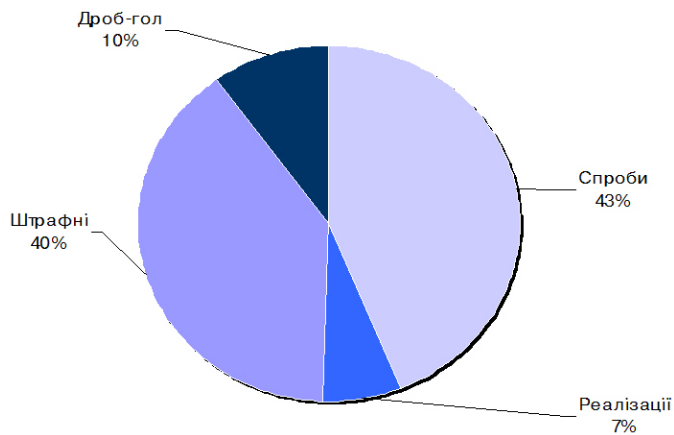

Рис. 1. Аналіз долі вкладу різних компонентів набору очок усіма командами регбі-юніон у фінальній частині чемпіонату світу 2011 року

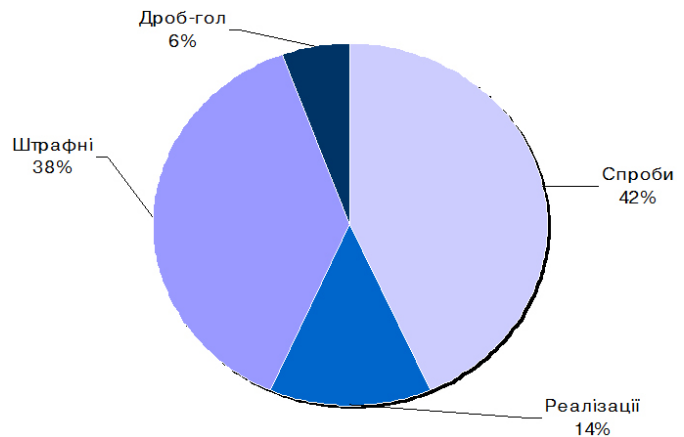

Рис. 2. Аналіз долі вкладу різних компонентів набору очок усіма командами регбі-юніон у фінальній частині чемпіонату світу 2015 року

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматися таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організацій.

Список використаної літератури

- Бесполов Б. В. Теория и практика регби : Методическое пособие для преподавателей физической культуры, педагогов дополнительного образования образовательных учреждений различной направленности. / Б. В. Бесполов, В. А. Иванов, А. В. Кулешов. – Москва, 2007. – 58 с.
- Пасько В. В. Вдосконалення тренувального процесу регбістів на основі застосування моделей фізичної та технічної підготовленості / В. В. Пасько // Проблеми и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях : [сб. статей] / Материалы XIII международной научной конференции. – Харьков, 2017. – Спортивные игры. – № 1. – С. 38–40.
- Пасько В. В. Інноваційні технології удосконалення фізичної та технічної підготовленості регбістів на етапі спеціалізованої базової підготовки: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / В. В. Пасько. – Дніпропетровськ, 2016. – 22 с.
- Пасько В. В. Модельні характеристики як основа управління учбово-тренувальним процесом спортсменів-регбістів 16–18 років / В. В. Пасько, О. Б. Подоляка, А. А. Мартиросян // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2013. – № 4. – С. 47–55.
- Подоляка О. Б. Доцільність використання комп'ютерних технологій у регбі / О. Б. Подоляка, В. В. Пасько // Україна наукова : Матеріали VII всеук. наук.-практ. інтернет-конф., 20–22 грудня 2010 року. – Ч. 8. – К., 2010. – С. 28–29.
- Подоляка О. Б. Навчальна комп'ютерна програма «регбі-13» для вдосконалення навчально-тренувального процесу в регбіліг / О. Б. Подоляка, В. В. Пасько // Слобожанський науково-спортивний. – Харків : ХДАФК, 2011. – № 4. – С. 163–168.
- Хайхем Е. С. Регби на высоких скоростях / Е. С. Хайхем, В. Ж. Хайхем. – Москва : Книга по требованию, 1988. – 269 с.
- Elizabeth A. Ransom and Paul M. Sommers. A Scoring Change in World Cup Rugby // Middlebury College Economics Discussion Paper no. 03–11, – 2003.
- ESPN. Rugby. Live scores. Режим переходу до даних: <http://en.espn.co.uk/2011-rugby-world-cup/rugby/series/86293.html?template=results>.
- Henson Mike. Eddie Jones: Meet England's new coach for Six Nations 2016. Режим переходу до даних: <http://www.bbc.com/sport/rugby-union/35478033>
- Hughes, Michael Thomas, et al. Performance indicators in rugby union. // Journal of Human Sport and Exercise [enlnnea]. Vol. 7, No 2 (2012). – P. 383–401.
- Kenneth L. Quarrie and Will G. Hopkins. Evaluation of goal kicking performance in international rugby union matches. // Journal of Science and Medicine in Sport, March 2015, Volume 18, Issue 2. – P. 195–198.
- NelJurie. Estimating success probability of a rugby goal kick and developing a measure for ranking rugby union goal kickers. // South African Journal for Research in Sport, Physical Education & Recreation (SAJR SPER). 2013, Vol. 35 Issue 1. – P. 133–142.
- Pasko V. V. (2014), «Perfection of educational-training process on the basis of account of parameters technical preparation of rugby-players», *Slobozhanskyi herald of science and sport*, KSAPS, Kharkiv, No 1(39). – pp. 115–121.

Стаття надійшла до редакції: 05.01.2017 р.
Опубліковано: 28.02.2017 р.

Анотація. Владимир Муха, Роман Шолох, Владлена Пасько. **Повышение эффективности игры ногами в современном регби.** *Цель:* определить значимость успешного проведения ударов реализации в регби для конечного результата матча. *Материал и методы:* анализ научно-методической литературы и анализ развернутых результатов матчей на чемпионатах мира по регби.

Результаты: описаны причины сложившейся структуры результативности в регби, представлен развернутый анализ результатов финальной части чемпионатов мира по регби 2011 и 2015 гг. **Выводы:** из-за высокой плотности итоговых результатов и высокого уровня подготовленности команд значимое место занимают не только занесенные попытки, а и их удачная реализация и другие элементы игры ногами. Детальный анализ результатов исследования свидетельствует, что не только реализация имеет большое значение в наборе очков для итогового результата, но и все удары ногами, о чем свидетельствует их большой процент при наборе очков.

Ключевые слова: регби, попытка, реализация попытки, штрафной удар, дроп-гол.

Abstract. Volodymyr Mukha, Roman Sholokh & Vladlena Pasko. Increase in efficiency of game by feet in modern rugby.

Purpose: to define the importance of successful carrying out kicks of realization in rugby for the end result of the match. **Material & Methods:** the analysis of scientifically-methodical literature and the analysis of the developed results of matches in the rugby World Cups. **Results:** the reasons of the developed structure of effectiveness in rugby are described; the developed analysis of results of the final part of the World Cups in rugby of 2011 and 2015 is submitted. **Conclusions:** the significant place is taken not only by the brought attempts, and both their successful realization and other game elements by feet because of the high density of the final results and high level of preparedness of teams. The detailed analysis of results of the research demonstrates what not only realization is of great importance in points taking for the final result, but also all kicks by feet what their big percent at points taking testifies to.

Keywords: rugby, attempt, attempt realization, penalty kick, drop-goal.

References

1. Bespologov, B. V., Ivanov, V. A. & Kuleshov, A. V. (2007), *Teoriya i praktika regbi* [Theory and practice of rugby], Moscow, 58 p. (in Russ.)
2. Pasko, V. V. (2017), "Improving rugby training process through the use of models of physical and technical preparedness", *Problemy i perspektivy rozvitiya sportivnykh igr i edinoborstv v vysshikh uchebnykh zavedeniyakh / Materialy XIII mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii, Kharkov, Sportivnye igry, No 1* [Problems and prospects of development of sports and martial arts in higher education / Proceedings of XIII International Scientific Conference], Kharkiv, pp. 38–40. (in Ukr.)
3. Pasko, V. V. (2016), *Innovatsiyni tekhnologii udoskonalennya fizichnoi ta tekhnichnoi pidgotovlenosti regbistiv na etapi spetsializovanoi bazovoi pidgotovki: avtoref. kand. nauk z fiz. vikhovannya ta sportu: 24.00.01 «Olimpiyskiy i profesiyniy sport»* [Innovative technologies improving the physical and technical preparedness of rugby at the stage of specialized basic training: PhD thesis abstract], Dnipropetrovsk, 22 p. (in Ukr.)
4. Pasko, V. V., Podolyaka, O. B. & Martirosyan, A. A. (2013), "Model specifications as a basis for management training process athletes, rugby players 16-18 years", *Slobozans'kij naukovno-sportivnij visnik*, No 4, pp. 47–55. (in Ukr.)
5. Podolyaka, O. B. & Pasko, V. V. (2010), "The feasibility of using computer technology in rugby", *Ukraina naukova : Materiali VII vseuk. nauk.-prakt. internet-konf., 20–22 grudnya 2010 roku* [Ukraine scientific: the All Materials VII. nauk. and practical. Internet Conf., 20-22 December 2010], Kyiv, pp. 28–29.
6. Podolyaka, O. B. & Pasko, V. V. (2011), "Training computer program "Rugby 13" to improve the training process in rugby league", *Slobozans'kij naukovno-sportivnij visnik*, No 4, pp. 163–168. (in Ukr.)
7. Khaykhem, Ye. S. & Khaykhem, V. Zh. (1988), *Regbi na vysokikh skorostyakh* [Rugby at high speeds], Kniga po trebovaniyu, Moskva, 269 p. (in Russ.)
8. Elizabeth, A. (2003), Ransom and Paul M. Sommers. A Scoring Change in World Cup Rugby, *Middlebury College Economics Discussion Paper*, No. 03-11.
9. ESPN. *Rugby. Live scores*, available at: <http://en.espn.co.uk/2011-rugby-world-cup/rugby/series/86293.html?template=results>.
10. Henson Mike & Eddie Jones (2016), *Meet England's new coach for Six Nations*, available at: <http://www.bbc.com/sport/rugby-union/35478033>
11. Hughes, Michael Thomas, et al. (2012), Performance indicators in rugby union, *Journal of Human Sport and Exercise*, Vol. 7, No 2, P. 383–401.
12. Kenneth L. Quarrie & Will G. Hopkins. (2015), Evaluation of goal kicking performance in international rugby union matches, *Journal of Science and Medicine in Sport*, Volume 18, Issue 2, P. 195–198.
13. NelJurie. (2013), Estimating success probability of a rugby goal kick and developing a measure for ranking rugby union goal kickers, *South African Journal for Research in Sport, Physical Education & Recreation (SAJR SPER)*, Vol. 35 Issue 1, P. 133–142.
14. Pasko, V. V. (2014), Perfection of educational-training process on the basis of account of parameters technical preparation of rugby-players, *Slobozhanskiy herald of science and sport*, No 1(39), pp. 115–121.

Received: 05.01.2017.

Published: 28.02.2017.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Муха Володимир Олександрович: Національний університет фізичного виховання і спорту України: вул. Фізкультури, 1, Київ, 03680, Україна.

Муха Владимир Александрович: Национальный университет физического воспитания и спорта Украины: ул. Физкультуры, 1, Киев, 03680, Украина.

Volodymyr Mucha: National University of Physical Education and Sport of Ukraine: Phyzkul'tury str. 1, Kyiv, 03680, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-8678-0789

E-mail: mukha60@mail.ua

Шолох Роман Володимирович: Національний університет фізичного виховання і спорту України: вул. Фізкультури, 1, Київ, 03680, Україна.

Шолох Роман Владимирович: Национальный университет физического воспитания и спорта Украины: ул. Физкультуры, 1, Киев, 03680, Украина.

Roman Sholokh: National University of Physical Education and Sport of Ukraine: Phyzkul'tury str. 1, Kyiv, 03680, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0002-7497-1462

E-mail: sholokh.rom@yandex.ua

Пасько Владлена Віталіївна: к. фіз. вих.; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, Харків, 61058, Україна.

Пасько Владлена Витальевна: к. физ. восп.; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, Харьков, 61058, Украина.

Vladena Pasko: PhD (Physical Education and Sport); Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-8215-9450

E-mail: vladapas@mail.ru

Бібліографічний опис статті (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006):

Муха В. Підвищення ефективності гри ногами у сучасному регбі / Володимир Муха, Роман Шолох, Владлена Пасько // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2017. – № 1(57). – С. 79–83. – doi:10.15391/snsv.2017-1.013